

Agendapunt 9.c

Initiatiefvoorstellen ASCN - Geen stambomen wegens fokken in strijd met de wet + preadvies bestuur

Aanleiding

Ten behoeve van de Algemene Vergadering van 6 december 2025 heeft de rasvereniging Australian Shepherd Club Nederland (ASCN) een initiatiefvoorstel ingediend. Zie bijlage.

Voor de initiatiefvoorstellen geldt dat het bestuur deze van een preadvies moet voorzien. Het preadvies staat hieronder.

Initiatiefvoorstel: Geen stambomen wegens fokken in strijd met de wet

Reactie bestuur

Geen stambomen wegens fokken in strijd met de wet

De Raad van Beheer voert al jarenlang samen met de aangesloten verenigingen een gezondheidsbeleid dat gericht is op het zoveel mogelijk voorkomen van erfelijke aandoeningen. Dit beleid vraagt zowel om de integriteit van fokkers als om een passend controle- en handhavingssysteem.

De ASCN heeft verzocht om een vergaand controlebeleid vanuit de Raad van Beheer. Daarbij is van belang dat de wettelijke verantwoordelijkheid voor toezicht op het fokken met erfelijke aandoeningen bij de NVWA ligt. Desondanks wordt ook van de Raad van Beheer verwacht dat zij toeziet op naleving van gezondheidsregels. Dit vraagt om een aanzienlijke inzet van middelen: via arbeidsintensieve handmatige controles of via automatisering. Beide opties brengen hoge kosten met zich mee.

Om een werkbare balans te vinden, heeft de Raad per 1 januari de verplichte gezondheidsverklaring van de fokker bij de dekaangifte ingevoerd. Hiermee ligt de primaire verantwoordelijkheid bij de fokker en ontstaat een eerste toets moment zonder direct hoge controlekosten. Deze werkwijze wordt momenteel geëvalueerd.

Het bestuur stelt daarom voor om deze evaluatie af te wachten, voordat nieuwe of verdergaande maatregelen worden ingevoerd. Nieuwe initiatieven vragen immers om een structurele financiële inzet, waar de Raad in de huidige situatie niet over beschikt.

Preadvies: Daarom verzoekt het bestuur dit punt door te schuiven naar de volgende AV voor een evaluatie en een eerst aanzet voor beleid. Daarom adviseert het bestuur voor nu negatief op dit voorstel.

Bijlage: initiatiefvoorstel ASCN

AUSTRALIAN SHEPHERD CLUB NEDERLAND
OPGERICHT 4 OKTOBER 1996

INITIATIEFVOORSTEL 'GEEN STAMBOMEN WEGENS FOKKEN IN STRIJD MET DE WET' VOOR DE ALGEMENE VERGADERING VAN DE RAAD VAN BEHEER D.D. 06-12-2025

Per 1 januari 2025 is het beleid van kracht dat geen stambomen worden afgegeven aan nesten die niet voldoen aan de Nederlandse wetgeving op het gebied van gezondheid en welzijn van honden.

Vanaf 1 januari 2025 zijn fokkers verplicht om bij de dekaangifte een verklaring af te leggen (het 'vinkje') dat de voorgenoemde combinatie voldoet aan de toepasselijke wet- en regelgeving. Deze verklaring luidt als volgt:

"Hierbij verklaar ik dat ik met het fokken met de bij deze (dek)aangifte opgegeven ouderdieren voldoe aan de wettelijke regels en daarop gebaseerde uitvoeringsvoorschriften op het gebied van de gezondheid en het welzijn van honden."

Indien de verklaring niet aangevinkt wordt, dan kan de aanvraag niet worden afgerond met als gevolg dat voor dat nest geen stambomen worden afgegeven.

Uit onderzoek in Dutch Dog Data bij willekeurige rassen is gebleken dat veel 'vinkjes' worden gezet, terwijl het nest in kwestie duidelijk niet voldoet aan de wettelijke regels en daarop gebaseerde uitvoeringsvoorschriften op het gebied van de gezondheid en het welzijn van honden.

Artikel 2.6, tweede lid sub c Wet dieren kent de verplichting dat fokkers voorafgaand aan het fokken hun fokdieren te onderzoeken naar de aanwezigheid van aandoeningen die de gezondheid of het welzijn van de dieren of de nakomelingen van die dieren kunnen aantasten.

Bij verschillende rassen is, ondanks dat op basis van wetenschappelijk onderzoek meerdere gezondheidsproblemen binnen dat ras zijn vastgesteld, gefokt met niet-geteste ouderdieren.

Voor dit nest had de fokker dus geen 'vinkje' mogen zetten, en voor dit nest hadden geen stambomen afgegeven mogen worden.

Artikel 2.6, tweede lid, onder a, sub 1° van de Wet dieren verbiedt het fokken met dieren die beschikken over een bepaalde aandoening die, of een uiterlijk kenmerk dat, de gezondheid of het welzijn van het dier of de nakomelingen van het dier kan aantasten.

Artikel 3.4 eerste lid Besluit houders van dieren verbiedt het om te fokken met gezelschapsdieren op een wijze waarop het welzijn en de gezondheid van het ouderdier of de nakomelingen wordt benadeeld, waarbij voor zover mogelijk voorkomen moet worden dat ernstige erfelijke afwijkingen en ziekten worden doorgegeven aan of kunnen ontstaan bij nakomelingen.

Uit onderzoek in Dutch Dog Data bij willekeurige rassen is gebleken dat er 'vinkjes' worden gezet, terwijl er gefokt wordt met honden die lijden aan een ernstige vorm van elleboogdysplasie, patella

luxatie en erfelijke oogafwijkingen waarvan de ECVO zegt: niet mee fokken (bijv. niet-congenitale cataract en MPP-lens).

Voor deze nesten hadden de fokkers dus geen 'vinkje' mogen zetten, en voor deze nesten hadden geen stambomen afgegeven mogen worden.

Al jarenlang wordt verzocht om een automatische melding in het systeem bij het doen van een dekaangifte indien bij een hond een afwijking is vastgesteld die in Dutch Dog Data vermeldt staat en waar niet mee gefokt mag worden, zoals dat ook bij een overtreding van de Basisreglement Welzijn en Gezondheid gebeurt. Nu per 1 januari 2025 het beleid van kracht is dat geen stambomen worden afgegeven aan nesten die niet voldoen aan de Nederlandse wet- en regelgeving op het gebied van gezondheid en welzijn van honden, zal gecontroleerd moeten worden of er inderdaad conform de Wet dieren en het Besluit houders van dieren is gefokt, in plaats van uitsluitend te controleren of de 12-maanden regel niet overtreden is.

Het is partijen als Dier&Recht mogelijk om de inzet van zieke dieren via Dutch Dog Data te volgen, handhavingsverzoeken te doen bij de handhavende instanties maar ook rechtszaken op te starten waardoor de georganiseerde kynologie in diskrediet kan worden gebracht.

Voorstel:

Teneinde de gezondheid en het welzijn van onze rashonden te bevorderen en verdere imagoschade te voorkomen stellen wij voor om het bestuur de opdracht te geven dat met ingang van 01-01-2026, al dan niet handmatig, gecontroleerd wordt of er inderdaad conform het bepaalde in de Wet dieren en het Besluit houders van dieren is gefokt, voordat er stambomen afgegeven worden.